

[Boligministeren.]

ved, at der ikke skal afholdes folke- og bolig-tælling, og ved den forenkledede ejendomsvurderingsprocedure, som jeg har omtalt.

Den 16. almindelige vurdering skal afholdes i 1977, og det har været planlagt i 1978 at gennemføre en folke- og bolig-tælling. Hvis denne tælling skal gennemføres via registret, og hvis besparelserne skal kunne slå igennem allerede i forbindelse med den 16. almindelige vurdering, er det nødvendigt, at loven gennemføres snarest.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, anbefaler jeg forslaget til tingets hurtige og villige behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for driftslån til virksomheder inden for konsumfiskeindustrien [af Maigaard m. fl.].

(Lovforslag nr. 90. Fremsat 20/11 75).

Formanden:

Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for driftslån til ejere af fiskerfartøjer [af Maigaard m. fl.].

(Lovforslag nr. 91. Fremsat 20/11 75).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Formanden:

Taletiden er for ordførerne indtil 10 minutter.

Fiskeriministeren (Poul Dalsager):

Jeg har naturligvis med interesse set de to lovforslag, som nu er fremkommet fra socialistisk folkeparti, og jeg konstaterer, at de i nogen grad er i overensstemmelse med de udtalelser, hr. Maigaard under fiskeridebatten og under behandlingen af disse forslag har givet udtryk for, dog at han på visse områder har modereret sine standpunkter og synspunkter med hensyn til de to lovforslag.

Med hensyn til selve formen for statens garantistillelse kan jeg sige, at efter de forhandlinger, som har været ført af handelsministeren og mig selv med hypotekbanken

og bankernes og sparekassernes organisation er det nu sådan, at bankernes og sparekassernes organisation har anbefalet deres medlemmer at gå ind i lånearrangementet på baggrund af de love, som er vedtaget.

Det er da også med tilfredshed, vi i fiskeriministeriet har konstateret, at de to vedtagne love nu fungerer. Jeg kan således nævne, at der indtil den 31. december 1975 er modtaget 62 ansøgninger i henhold til de to love. Heraf er der for 48 ansøgningers vedkommende bevilget statsgaranti for driftslån til ejere af fiskerfartøjer på i alt 3,7 mill. kr., og for 3 ansøgningers vedkommende for driftslån til virksomheder inden for konsumfiskeindustrien på i alt 6 mill. kr. Efter den 31. december er der i Fiskeribanken modtaget ansøgninger fra 10 ejere af fiskerfartøjer for i alt en lille million, sådan at vi nu må konstatere, at de garantiordninger, som folkettinget har vedtaget, fungerer.

Med hensyn til forslaget om en rentesikring i de to love skal jeg da ikke undlade at gøre opmærksom på, at det vel ikke kan undgå at bringe nogle konsekvenser for andre love af lignende karakter. Jeg kan i den forbindelse henvise til, at vi under landbrugsministeriets ressort har en lov om statsgaranti for lån til gartnerne efter nøjagtig samme principper, som er indeholdt i de her omtalte love, at handelsministeren har en lov om garantier til mindre erhvervs virksomheder, og at vi for ganske nylig her i folkettinget har vedtaget en lov om tørkelån til landmænd, alt sammen under den forudsætning, at de pågældende vel får en statsgaranti, men at de betaler den på markedet normale rente. Derfor vil jeg da gerne sige, at skulle man fra folketingets side ønske at indføre princippet om rentetilskud i de her behandlede love, forudsiger jeg, at det ikke ville kunne undgå at få konsekvenser for en række andre områder, hvor staten er indblandet med hensyn til garantier, uden at man af den grund har fundet sig foranlediget til at bevilge statstilskud til betaling af renten.

Endelig vil jeg sige, at der inden for fiskerierhvervet heldigvis er en begyndende bedring på vej, fortrinsvis i kraft af, at der nu betales væsentlig bedre priser for industrifisken, end der gjorde, da vi i sin tid behandlede de helt akutte problemer i fiskerierhvervet. Det er vel således, at de priser, som

[Fiskeriministeren.]

betales for fisk til forarbejdning af fiskemel og fiskeolie, er steget fra på et vist tidspunkt at være kun godt 20 øre pr. kg til nu at nærme sig 40 øre, og det er i sig selv en væsentlig bedring, idet det alt overvejende problem for det danske fiskerierhverv i 1975 netop har været de meget lave priser på fiskemel og fiskeolie.

Søren B. Jørgensen (S):

Med de to forslag, som socialistisk folkeparti her har fremsat, foreslår man nogle ændringer i de to love, vi sidste år vedtog her i salen.

SF foreslår for det første en rentesikring på en sådan måde, at den del af renten, der overstiger 6 pct., skal udredes af statskassen, dernæst at staten garanterer for halvdele af lånene som selvskyldnerkautionist. Man begrundes forslagene med dels rentebyrden, dels kvoteringsordningerne og endelig med, at så vil det være lettere for låntagerne at opnå lån i bankerne.

Nu forholder det sig imidlertid sådan, at vi også i september måned sidste år foretog betydelige lempelser og forbedringer i de oprindelige love. Vi vedtog dengang at forhøje beløbsrammerne, vi forhøjede maksimumsgrænserne for de enkelte lån, og endelig forlængede vi lånenes løbetid. For yderligere at give dette erhverv en håndsrækning er der, som ministeren nu her for et øjeblik siden har gjort rede for, ført nogle forhandlinger med pengeinstitutterne, som vi også er blevet gjort bekendt med i landbrugs- og fiskeriudvalget. Resultatet af disse forhandlinger er blevet et tilsagn fra bankerne om en meget liberal fortolkning af begrebet tabskaution, på en sådan måde, at alle muligheder vil blive forsøgt, før man skrider til konkursbegæring. Jeg har hæftet mig ved, at der i denne aftale står, at der kan ydes henstand med erlæggelsen af de i de oprindelige vilkår fastsatte ydelser.

Aftalen er jo bagefter sendt ud til samtlige banker, og vi har nu fra ministeren også fået nogle tal på bordet. Vi har fået oplyst, hvordan det forholder sig, hvor mange der har benyttet sig af ordningen, og med de tal som baggrund må jeg efter min opfattelse sige, at så virker ordningen tilfredsstillende. Jeg kan altså ikke se, at vi i øjeblikket skal til at ændre på disse lånevilkår, for ministe-

ren var inde på noget meget væsentligt, nemlig dette, at hvis vi først begynder at ændre på disse lånevilkår for fiskerierhvervet, så er der da ingen tvivl om — ja, jeg er næsten hundrede procent sikker på — at så vil de andre erhverv, der i dag har lån på tilsvarende vilkår, øjeblikkelig møde op i folketinget for de forskellige udvalg og kræve deres vilkår ændret.

Endelig vil jeg gerne tilføje, at de to love, som socialistisk folkeparti foreslår ændringer i, kun har gyldighed i indeværende finansår, det vil altså sige indtil den 31. marts. Vi skriver i dag den 22. januar, og det betyder, at der er knap 9 uger tilbage. Jeg vil sætte et meget stort spørgsmålstegn ved, om de foreslåede ændringer, såfremt de skulle blive vedtaget, vil have mulighed for praktisk at blive gennemført, så de kan få virkning i dette finansår. Vi skal for det første nu diskutere forslagene i landbrugs- og fiskeriudvalget. Forslagene skal til anden behandling og tredje behandling. Der skal vel også optages nogle forhandlinger med bankerne og med fiskeriets organisationer, hvorefter der skal tilgå fiskerne og de enkelte banker meddelelse om de ændringer, der er foretaget, og jeg tror, det er for optimistisk at tro, at det kan klares på 9 uger.

Nu vi er ved at tale om terminen, så vil jeg gerne spørge ministeren, hvordan ministeren ser på, at denne låneordning, som altså kun gælder i indeværende finansår, udvides måske til næste finansår. Hvordan er ministerens stilling til dette forslag?

Vi vil naturligvis ikke afvise at diskutere forslagene i landbrugs- og fiskeriudvalget, men som jeg allerede har været inde på, og hvad der som sagt også er fremgået af ministerens oplysninger, så virker den nuværende ordning med tabskaution sammen med den aftale, der er indgået med bankerne, efter min opfattelse på en tilfredsstillende måde.

Karlskov Jensen (V):

Det er jo allerede blevet nævnt, at disse lovforslag går ud på to ændringer i de to love, det drejer sig om, dels at indføre en rentesikringsordning, dels at ændre tabskautionsordningen for statslånene til en ordning med selvskyldnerkaution.

Jeg har ikke nogen sympati for den opfindelse, som tabskautionsordningen er udtryk

[Karlskov Jøensen.]

for, og det sagde jeg også, da disse forslag var til behandling i september. Jeg kan altså ikke komplimentere ministeren for den opfindelse og undrer mig lidt over den, for så vidt som ministeren jo har en god baggrund i sin bankmæssige uddannelse for at forstå disse ting, men nu har vi fået dem.

Jeg har tidligere i landbrugs- og fiskeriudvalget under et samråd bedt ministeren om at give udvalget oplysninger om, hvordan og i hvilken udstrækning disse statsgarantiordninger har virket hidtil, men vi har ikke fået noget svar. Jeg fik under selve samrådet det svar, at det var så tidligt, at der endnu ikke rigtig var mulighed for at lave nogen oversigt, men nu forstår jeg på ministerens tale her, at der altså i og for sig er en rimelig baggrund for at kunne lave en opstilling over, hvordan ordningerne har virket hidtil. Og jeg vil da gerne rykke for, at vi i udvalget får en skriftlig redegørelse for, hvordan og i hvilken udstrækning mulighederne er blevet udnyttet.

Jeg forstod også, at ministeren har ført forhandlinger med hypotekbanken, der igen har ført forhandlinger med banker og sparekasser om mulighederne for at udnytte ordningen. Også disse oplysninger mener jeg vi bør have i landbrugs- og fiskeriudvalget, når vi nu kører videre med behandlingen ikke alene af de lovforslag, der ligger, og den almindelige del, men altså selvfølgelig navnlig i forbindelse med behandlingen af disse forslag her. Også det vil jeg altså gerne bede ministeren om at give os nogle oplysninger om.

I øvrigt vil jeg sige, at det jo næppe er lånemuligheder, det er nok mere fiskemuligheder, fiskerierhvervet savner, og det er måske også fiskemulighederne, hr. Maigaard har haft blik for, da han har lavet disse forslag, det skal jeg ikke kunne sige.

Vi vil da gerne, at vi, samtidig med at vi ser på de oplysninger, som ministeren kan give os, i udvalget prøver på at vurdere disse forhold. Jeg vil ikke på forhånd afvise, at vi kan gå ind for ændringer, men jeg vil på den anden side heller ikke på forhånd give noget bindende tilsagn.

Erlendsson (FP):

Det kan ikke undgås, at vi ved disse to lovforslag kommer ind på nogle af de samme principielle ting, som vi hørte om i

det forrige lovforslag fra regeringen og forligspartierne om en prisdæmpende ydelse.

Jeg vil derfor gerne med det samme sige, at der er ingen nemme løsninger på dette lands økonomiske krise. Den er summen af erhvervenes økonomiske krise, der har sin rod i misundelsespolitikken og overbetoningen af offentlige serviceydelser, der medfører skatteplyndring, som påfører erhvervene omkostninger, som fratager dem konkurrenceevnen og umuliggør en tilstrækkelig kapitaldannelse til erhvervenes selvfinansiering.

Det, vi her er vidne til i dag, er en socialistisk overbudspolitik. Man gennemførte på regeringens foranledning finansielle støtteordninger eller finansierungsordninger for fiskeriet og fiskeindustrien. Da man blev kritiseret for, at det var utilstrækkeligt, forhøjede man beløbene. Vi kritiserede dem som en dårlig socialdemokratisk løsning. Nu er der tegn på et overbud fra SF's side. Det er en bedre lov ud fra et socialistisk synspunkt, men det er stadig en dårlig og forkert måde at støtte dansk erhvervspolitik på.

I fiskeridebatten spurgte jeg, hvad der ud fra et socialdemokratisk idépolitisk synspunkt kunne gøres for fiskeriet, der i sommer, i efteråret og hen på vinteren var i vanskeligheder. Flertallet i dette folketing — og det omfatter også folketingets forligspartier — fører jo socialdemokratisk politik, og derfor er det realistisk at spørge et sådant folketing, hvad man ud fra en socialdemokratisk idépolitik vil gøre for et erhverv, der er kommet i vanskeligheder.

Forligspartierne har bundet sig til i 3 år at føre socialdemokratisk politik. Det bliver mere og mere pinligt for disse forligspartier. Vi hørte dem vände sig i sagen om den prisdæmpende ydelse. De har rakt lillefingeren frem og må nu finde sig i, at en socialdemokratisk regering tager hele hånden, vel snart hele armen, og måske mere endnu. Der er lang tid tilbage, til forligsperioden udløber og til regeringen selv vil være interesseret i at bryde forliget og udskrive valg, når den har lagt en situation op, som den finder gunstig for et sådant valg. I den tid vil skatteplyndringen tage yderligere fart, for tiden for, at yderligere låntagning til dækning af kasseunderskuddet er slut, kan ikke være fjern.

Disse lovforslag, som vi her har fået, be-

[Erlendsson.]

tyder også penge, men det er, ligesom om forslagsstillerne er helt uden forståelse for, at penge ikke er noget, der regner ned fra himlen, at en gældsstiftelse for staten skal betales med påløben rente, og at de, der skal betale det, ikke er andre end skatteyderne, hvis der i den sidste ende er nogen tilbage, man kan få.

Naturligvis vil vi få at høre her i dag — jeg glæder mig til hr. Maigaards indlæg, som jeg er helt sikker på — at fremskridtspartiet, som fiskerne sætter deres lid til, når det kommer til stykket intet vil gøre for fiskerne. Nu er jeg sikker på, at det vil blive sagt to gange. Nej, vi vil ikke føre tilskudspolitik for at hjælpe erhvervene. Vi vil lade pengeinstitutterne finansiere erhvervene. Vi vil fjerne den største af alle omkostninger, erhvervene har, og som er den, der tynger dem mest og nedsætter deres konkurrenceevne over for udlandet, ved i første omgang at nedsætte indkomstskatten med henblik på fuldstændig afskaffelse over en 5-årig periode. Det vil give erhvervene likviditet til at stå imod med i nedgangsperioder, som er uundgåelige. Når den ventede opgang, der er denne regerings og dens støttepartiers eneste håb imod vor økonomiske krise, engang forhåbentlig er kommet, og der igen kommer en opgangsperiode, så vil der på et senere tidspunkt på ny komme en nedgangsperiode. Man kan ikke bruge uhindret af borgernes indtjening og så håbe på, at man, når nedgangen kommer, kan trække sig selv op ved håret.

Efter nytår har forholdene, som fiskeriministeren sagde, bedret sig en smule for fiskerne. Det siges ikke for at skjule, at mange stadig har store vanskeligheder. Vi hørte gennem fiskeriministeren, at lånemulighederne var tilfredsstillende udnyttet. Jeg synes nu ikke, at de tal, fiskeriministeren fremlagde, var imponerende og viste, at der var større ivrighed for at benytte sig af disse muligheder. I de samtaler, jeg har haft med fiskerne — og dem har jeg haft en del af — har jeg kun mødt en afvisende holdning. De er helt klar over, at hvis ikke de er berettigede til banklån, hvis de ikke er kreditværdige, så er der meget lidt, de kan opnå, selv om man nu har overtalt pengeinstitutterne til en liberal holdning, til ikke at skride di-

rekte til tvangsauktion, hvis lånene ikke afbetales inden for denne 5 års periode.

Fiskeriministeren har også sagt, at fiskerne har investeret for voldsomt, at de har været letsindige. Men det skyldes jo atter indkomstskatten. Den eneste måde, man som fisker kan lægge lidt til side på, er at udnytte fradragsreglen. Som følge af den og som følge af indkomstskatten har man set optimistisk på mulighederne og investeret i nyere og bedre fartøjer og redskaber.

Så kan man selvfølgelig spørge, hvad der skal gøres, og hvad der kan gøres ud fra vort synspunkt, hvad en dansk regering kan gøre, når et erhverv er i vanskeligheder. Ja, først og fremmest må man, når man har viklet sig ind i forpligtelser som for fiskeriets vedkommende i kommissioner og konventioner, sørge for at føre de forhandlinger, der dér skal føres, med al mulig styrke og fasthed, og man kan ikke tillade sig, som fiskeriministeren gjorde, at tage til Rom til et budgetmøde i FAO, når der foregår meget vigtige genforhandlinger i London. Jeg har tidligere sagt, og jeg vil gerne pointere det meget kraftigt igen, at det, som man skal gøre, det er ikke at give tilskud, men at føre en fornuftig og kraftig politik som den, jeg her omtaler.

Fiskeriministeren har tidligere sagt, at de vanskeligheder, som fiskerne kan vente, er meget større end den akutte krise, de var inde i, og det er da fuldstændig rigtigt. Vi har set nu, at England som følge af Islands udvidelse af fiskerigrænsen til 200 sømil omgås med tanken om — det er i hvert fald, hvad man hører — at lave en tilsvarende udvidelse af sin egen eksklusive økonomiske zone til 200 sømil. Det er naturligvis noget, som man ikke kan gøre uden at bryde med EF, for efter EF-bestemmelserne skal alle ressourcer være lige tilgængelige for alle EF-lande. Jeg vil gerne opfordre fiskeriministeren til at følge denne sag meget, meget nøje og holde meget stærkt fast på, at det kan England i hvert fald ikke tillade sig.

Man taler i de to lovforslag om, at de skal fremme en strukturændring inden for fiskeriet til konsumfiskeri i stedet for industrifiskeri. Dér vil jeg gerne gøre opmærksom på, at når konsumfiskerne strejkede under fiskerikrisen sammen med industrifiskerne, så var det, fordi de ville vise deres

[Eriendsson.]

solidaritet, også på et rent praktisk plan, også på et rent egennyttigt plan, for de var klar over, at hvis alle industrifiskere gik over og skulle befiske de fiskebanker, som konsumfiskerne havde deres fangst på, så ville deres erhverv også hurtigt bryde sammen. Det er ingen løsning af dette spørgsmål.

Jeg må slutte her, men vi får nok lejlighed til at snakke mere sammen.

Svend Haugaard (RV):

Det skal jo nok fedt hjælpe, at fremskridtspartiet lover et erhverv, der p. t. ikke har nogen egentlige indtægter, at de skal få nedsat deres skat. Det er svært at tage en tale af den art særlig alvorligt.

Da loven om statsgaranti for driftslån til ejere af fiskerfartøjer og til konsumfiskefabrikkerne blev vedtaget, fremsatte vi fra det radikale venstre synspunkt om, at det ville være bedre eller mere ønskeligt, om man havde fået garantien på baggrund af en selvskyldnerkaution fremfor på baggrund af en tabskaution, som jo faktisk forudsætter en konkurs, for at den rigtig kan komme til at virke.

Vi mener, at udviklingen siden har vist, at disse synspunkter var rigtige, og derfor kan vi give vores tilslutning til denne del af lovforslagene. Det havde nok været bedst, om vi havde fået det straks, men vi mener altså, at det i princippet er rigtigt. Dermed være ikke sagt, at vi ikke erkender, at ministeren har været i aktion over for bankerne og prøvet at få bankerne til at forstå det nødvendige i, at de tager en meget positiv stilling til forslagene.

Det kunne også være fristende at sige ja til en rentesikring. Vi ved, at der er et øjeblikkeligt behov for hjælp på forskellig vis, men det vil jo kunne få meget vidtrækkende følger, hvis det blev sådan, at alle erhverv, som er i øjeblikkelige vanskeligheder, skulle have en ordening af den art. Så kunne det i hvert tilfælde få følger, som nok er lidt uoverskuelige. Desuden lægger man vel med sådan et forslag op til, at den øjeblikkelige situation vil være noget, der forventes at blive permanent, og det håber og tror vi vel ikke på er tilfældet.

Vi er enige i, at der i øjeblikket er en ret fortvilet situation for fiskeriet og for fa-

brikkerne, dels på grund af afsætningsforholdene, dels på grund af den meget hårde konkurrence fra andre landes statssubsidier, dels fordi disse ting forstærkes af nødvendige kvoteringsordninger. Og på baggrund af disse vanskeligheder mener vi, det vil være rigtigt, om landbrugs- og fiskeriudvalget kaldte ministeren til møde, hvor vi kunne få en drøftelse af de muligheder, vi har for en sådan mere øjeblikkelig og kortvarig støtte for at redde virksomhederne ud af den øjeblikkelige nødsituation. Henstandsordninger og forskelligt andet vil vi i hvert tilfælde meget gerne være med til at drøfte på positiv vis, men vi mener ikke, at det vil være rigtigt med henblik på de konsekvenser, det kan få for andre erhverv, at gå ind for rentesikringsordningen.

Lowzow (KF):

Det konservative folkeparti markerede allerede ved disse loves vedtagelse, at vi ikke fandt, at de var dækkende, og at de ikke var praktiske som hjælp til erhvervet. Vi markerede, at det var helt andre måder, fiskerierhvervet burde have hjælp på, for at vi kunne opnå at få flyttet os henimod et konkurrencedygtigt, produktivt erhverv, som kunne klare sig selv i den tid, der ligger fremover. Vi ved også, at alle de andre problemer, der ligger i den nærmeste fremtid inden for fiskeriet, skal løses på et andet plan end dette, men jeg skal ikke under en sag som det lille spørgsmål her i dag begynde en generel fiskeridebat; det synes jeg ikke hører hjemme her.

Vi vil være meget forbavsede og blive overrasket, hvis vi finder noget under udvalgsarbejdet, der er værd at ændre på disse love. Hvis der er en helt oplagt ting, som kan forbedres inden for de love, der nu engang er vedtaget, så må vi se på det, men generelt er vi ikke ret venligt stemte.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal give fremskridtspartiet ret i, at det er et kapitalspørgsmål, og at vort erhvervsliv selvfølgelig af den politik, der tidligere har været ført, er udsuget for den kapital, som vi havde brug for i den øjeblikkelige situation. Derfor er det da også rimeligt, at det folketing, som eventuelt ved sin lovgivning har været med til at suge kapitalen ud, nu sørger for, at der gives kapital til det

[Arne Bjerregaard.]

erhverv, som ikke kan klare sig i den øjeblikkelige situation. Det første kan vi være helt enige i, tror jeg. Det sidste lyder det ikke til vi kan være enige i.

Med hensyn til de to lovforslag vil vi fra kristeligt folkepartis side stille os afventende, idet vi gerne i et møde med fiskeriministeren vil have at vide, hvorledes de nuværende ordninger virker, hvorledes fiskeriets stilling er, efter at ordningerne har virket et stykke tid, og hvorledes man forventer prisudviklingen vil være på hele fiskeriområdet. Så med hensyn til lovforslagene må vi sige, at vi hverken er positive eller negative, men vil stille os særdeles afventende over for dem.

Fuglsang (DKP):

Sammenlignet med i formiddags, hvor vi jo sådan nogenlunde bevægede os på storpolitikens mere stormfulde hav, er de fleste af os manøvreret ind i småtingenes mere beskedne farvande. Nu er det ikke sådan, at jeg, selv om det er relativt få, disse lovforslag angår, og selv om det er relativt beskedne beløb, det drejer sig om, vil påstå, at de ikke har betydning, for selvfølgelig har også de få krav på at få deres problemer løst. Jeg er for så vidt også enig med forslagsstillerne i, at det offentlige gennem sin lovgivning og sine økonomiske dispositioner bør være med til at påvirke udviklingen i en ønskelig retning, og det vil i dette tilfælde sige lette og fremme overgangen til konsumfiskeri.

Det, jeg er lidt i tvivl om, er netop betydningen af disse lovforslag i den retning og måden, som forslagene anviser.

Hr. Erlendsson, som jo helt afviste forslagene, gjorde det med henvisning til, at fiskeriet kunne gå til bankerne, og i øvrigt havde fiskeriet allerede nu søgt at klare sig ved at udnytte afskrivningsreglerne. Men der er vel grund til at hæfte sig ved, at banklån ikke er foræringer, og jeg vil næsten tro, at ikke mindst med de indtægter, fiskeriet har haft i den senere tid, vil bankrenterne veje mindst lige så tungt som de indkomstskatter, som har været lagt på fiskeriet.

Jeg vil da også gerne dertil føje, at vores erfaringer tyder ikke på, at de investeringer, der foretages med afskrivninger for

øje, alle er produktive eller samfundsmæssigt gavnlige.

Men en af de ting, som vi er betænkelige ved ved forslaget, er, at man stadig væk går ud fra, at støtten til fiskeriet skal ske gennem de private pengeinstitutter, bankerne, og på deres betingelser, og ikke mindre, at der her er tale om en tendens, som ikke alene vedrører fiskeriet, men også andre erhverv. Vi synes heller ikke om, at det offentlige i og for sig direkte skal yde tilskud til, at disse banker får deres renteindtægter gennem den rentesikring, der er foreslået. Vi tror ikke, at det vil være gavnligt for erhvervet i det lange løb.

Jeg vil gerne sige her til slut, at det betyder ikke, at vi ikke erkender nødvendigheden af at støtte et erhverv, der som store dele af fiskeriet er i vanskeligheder; vi er blot ikke sikre på, at den måde, lovforslagene anviser, er den rigtige.

Arnfast (CD):

Vi centrum-demokrater synes, at vi må gøre noget for at hjælpe fiskeriet, og vi vil gerne se på dette forslag, når det har været igennem udvalgsbehandlingen, vi deltager jo ikke selv i udvalgsarbejdet.

Jeg vil gerne benytte denne førstebehandling til at stille ministeren et spørgsmål, som har været fremme i den senere tid, nemlig: ville det have ændret dansk fiskeris kvoter m. v., om disse var blevet tildelt EF og derefter fordelt mellem EF-landene? Hvis ministeren er i stand til at svare på det, vil vi ligesom få et lidt bedre billede af, hvordan vores vanskeligheder eventuelt kan modvirkes.

Sigsgaard (VS):

Begge de to SF-forslag går jo ud på en yderligere direkte statsstøtte til private erhvervsdrivende. Det er nok lidt af en nyhed i SF's politik, der her er tale om. Lovforslagene går endda ud over de sædvanlige rammer for erhvervstilskud.

En tidligere ordfører har allerede været inde på, at der findes en række ordninger, der svarer til dem, der gælder for fiskeriet, og der er jo ikke i nogen af de andre ordninger tale om, at staten går ind og betaler den øverste ende af renten. Men man kunne også tilføje, at det eneste område, hvor vi, så

[Sigsgaard.]

vidt jeg i øjeblikket erindrer, har ordninger, der ligner det, som SF her foreslår, er faktisk boligbyggeriet og kun inden for den del af det, som vi kalder det almennyttige boligbyggeri. Vilkåret for, at man yder dette tilskud, er netop, at det begrænses til det almennyttige boligbyggeri, fordi man kun har villet give dette direkte statstilskud til virksomheder, som ikke er drevet af profitmotivet, og virksomheder, der er fuld offentlighed omkring. Man har altså helt bevidst inden for boligsektoren ikke udstrakt ordningen til også at gælde det private etagebyggeri.

Det er nok i det hele taget, som det fremgår af mine bemærkninger, en meget betænkelig ting at gøre det, som SF her foreslår. Lovforslagene vil have en tendens til ligesom de love, som de skal ændre, at øge centraliseringen og industrialiseringen inden for fiskeriet yderligere. Industrialiseringen behøver ikke at være nogen dårlig ting og er det ikke i sig selv, men at vi skulle øge den på denne måde og under bankernes yderligere kontrol, ser jeg ikke nogen grund til.

Lovforslagene vil også dermed være med til at øge konflikten mellem på den ene side de forskellige miljøinteresser og på den anden side fiskeriinteresserne.

Endelig må man nok sige — det har jeg været inde på i forbindelse med andre forslag, der også gik ud på erhvervsstøtte — at her er der i og for sig indirekte tale om støtte til bankerne. Vi har nogle banker, der opererer med urimelig store rentemarginaler, det tror jeg hr. Maigaard fra SF vil være enig med mig i. Det har ikke været muligt at skaffe et politisk flertal for at gribe tilstrækkeligt ind over for disse rentemarginaler, når man i øvrigt greb ind eller foregav at gribe ind over for andre arter af indkomster. Et udtryk for rentemarginalens store størrelse er selvfølgelig, at udlånsrenten er meget høj, så høj, at det kan være meget, meget svært også f. eks. for fiskerierhvervet at klare den. Det er klart. Men så er spørgsmålet: skal staten så, efter at man har tilladt de store rentemarginaler, efter at staten, folketinget, har undladt at gribe ind over for de store rentemarginaler, komme og sige: ja men på den anden side ved vi da godt, at det går aldrig med de store rente-

marginaler, så derfor vil vi gerne betale den øverste del af renten og derved sætte i dette tilfælde fiskerne i stand til at bruge pengeinstitutterne, at tage lån i pengeinstitutterne, til trods for den høje rente. Det bliver til en indirekte subsidiering af bankerne, og det kan vi i VS naturligvis ikke være med til.

Så vil jeg dernæst sige, at inden for fiskeriet er der tradition for en vis grad af fælles ejerskab og for samarbejde i det daglige arbejde. Det er helt andre traditioner, end der er inden for en lang række andre erhverv her i landet. Når vi får en samlet fiskeripolitik, der som et hovedmål har at fremme fiskernes fælleseje af deres produktionsmidler og dér knytter an til nogle gamle traditioner og modvirker, at de store kutteredere og fabrikanter sætter sig på fiskeriet og fiskeindustrien i endnu højere grad, end de gør i dag, i det øjeblik vil VS være positiv over for den, og så vil vi også være med til at støtte den, selvfølgelig også økonomisk. Men det er der ikke på nogen måde tale om bare ansatser til endnu hverken fra regeringens side eller fra SF's side. Det her er et ganske enkelt og næsten primitivt lille stykke erhvervsstøtte oven i en hel masse andre helt urimelige erhvervsstøtteordninger, der ingen steder sigter hen og kun med sikkerhed giver ét eneste resultat: at man flytter nogle penge fra skatteyderne som samlet gruppe over til nogle ganske enkelte erhvervsdrivende, og det kan vi ikke være med til.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Maigaard*) (SF):

Baggrunden for de lovforslag, som vi har lagt frem her, er jo de vanskeligheder, fiskerierhvervet står i, og endvidere erkendelsen af, at disse vanskeligheder kun er begyndelsen til de egentlige vanskeligheder. Det kan være udmærket — det glæder os alle — at fiskeriets priser retter sig op her i januar måned, men vi ved godt, at det, vi har oplevet med kvoteringerne i 1975, vil vi opleve ti gange mere, når havretskonferencen og dens kvoteringer kommer. Derfor er baggrunden for vores forslag en erkendelse af vanskelige vilkår og et ønske om at sikre flest muligt arbejdspladser også under disse vanskelige vilkår.

Det kræver, at der formuleres en samlet fiskeripolitik, og vi har givet et bidrag til en

[Maigaard.]

sådan politik, idet vi har peget på disse støt-teordninger. Vores ønske er for det første at hjælpe erhvervet i den øjeblikkelige likviditetssituation for at bevare arbejdspladserne, men dernæst at sørge for eller give bidrag til, at man forskubber erhvervets tyngdepunkt over mod konsumfiskeri, det fiskeri, som har fremtiden for sig, og som der er de mange arbejdspladser i. Når derfor hr. Karl-skov Jensen spørger, om jeg ikke har haft blik for fiskemulighederne, så vil jeg gerne sige: jo, det har jeg sandelig, ikke mindst for mulighederne for, at fremtiden ligger med et tyngdepunkt længere ovre mod konsumfi-skeriet.

Den anden brik, vi godt vil give til en samlet fiskeripolitik, og som jeg håber vi fremsætter forslag om inden den 1. februar, altså inden tidsgrænsen, er ønsket om at lave en licensordning, således at kun aktive fiskere har lov til at fiske, altså at lave en slags bopælspligt for fiskere, sådan som Specialarbejderforbundet har foreslået det. Men det er nu i dag støtten, vi drøfter, siden kan vi så drøfte licensordningen.

Ministeren har sagt i sit indlæg, hvorfor jeg takker, at ordningen fungerer nu, og hvis vi tager det udsagn: ordningen fungerer nu, så giver det anledning til et par be-mærkninger. Først vil jeg understrege, at nøgleordet i ordene „ordningen fungerer nu“ er „nu“. Det kan godt hælde, at den er ble-vet bedre — det er den givetvis — efter de forhandlinger, der har været ført med pen-geinstitutterne, men hvis vi sammenligner ministerens stilling i september, da vi be-gyndte at drøfte disse ting, hvor han ikke var til at råbe op, med, at han dog nu har fået blødt begrebet tabskaution op gennem forhandling med bankerne — han har gen-nemført det, som socialdemokratiets ordfø-erer kaldte en liberal tolkning af begrebet tabskaution — er der grund til at sige, at så har vi i al fald ikke stridt forgæves, for så har vi fået flyttet ministeren et stykke. Han er tung og svær at flytte, men vi har altså fået flyttet ham et stykke, og vi skal også nok få flyttet ham et stykke mere.

Det er det, jeg gerne vil sige først til bemærkningen om, at loven fungerer nu. Dernæst vil jeg godt sætte et spørgsmåls-tegn ved, om konklusionen af den opgørelse, ministeren gav tinget, er rigtig. Jeg forstod

det sådan, at ministeren sagde; vi har nu imødekommet nogle og tres ansøgninger, det er beviset for, at ordningen fungerer nu. Men med respekt for kendsgerninger og lo-gik, så kan man slutte modsat og sige: nej, det er ikke et bevis for, at ordningen funge-ter, det er et bevis for, at erhvervet er så klemt, har en sådan mangel på likviditet, at folk har måttet acceptere en kautionsform, som de egentlig ikke bryder sig om, men som var deres eneste udvej. Jeg synes altså godt, at de 64 — sådan fik jeg det til i hove-det — imødekomne ansøgninger kan vise det modsatte af det, regeringen siger, nemlig vise, hvor klemt erhvervet er. Jeg vil i al fald ikke acceptere, at dette, at man har imødekommet disse 64 ansøgninger, er tegn på, at vi har en tilfredsstillende ordning.

Hr. Svend Haugaard og hr. Karl-skov Jensen udtalte begge skepsis over for tabs-kautionen som sådan. Det synes jeg er glæ-deligt og udmærket, og jeg vil sige, at vi i landbrugs- og fiskeriudvalget så kan for-handle de to led i vores forslag hver for sig, altså forhandle kautionsform som ét spørgs-mål og rentesikring som et andet spørgsmål. Det er muligt, at vi kan enes om et af begre-berne, og så er det godt. Det afgørende er, at vi kommer frem skridt for skridt.

Jeg skal i øvrigt konstatere, at hr. Karl-skov Jensen i al fald ikke fortalte sig i sit indlæg, men det ser jeg som et godt tegn for de videre forhandlinger.

Hr. Erlendsson fik endnu en gang de-monstreret, at han intet som helst vil gøre for dansk fiskeri, intet som helst. Vi skulle hele den gamle bedemølle igennem med, at ministeren havde gået og dovnet nede i Rom i solen, mens han virkelig skulle have været i London, og hvad ved jeg. Det, man skal holde fast ved, som blev vist endnu en gang, er, at fremskridtspartiet ingen anden politik for fiskeriet har end den, man har for tandpine, nemlig skattelettelse. Deres skat-telettelse skal gennemføres i løbet af en årrække, og hvad betyder skattelettelse for et erhverv, som ikke har indtægter, har meget små indtægter i al fald? De har ikke skatterne som problem. Der er intet kon-kret indhold i fremskridtspartiets fiskeripo-litik. Når hr. Erlendsson derfor proklamerer for det ærlig talt måbende ting, at erhver-vet sætter sin lid til fremskridtspartiet, så må man sige, at hvis det er tilfældet, vil det

[Maigaard.]

gå erhvervet ilde. Fiskeriet skal ind i en sværere periode end den, vi har kendt i 1975, på grund af de økonomiske zoner og på grund af 200 sømle zonerne, og hvis fiskeriet går ind i en sådan svær periode med tro på fremskridtspartiet, så er der grund til at sige, at så har vi andre ikke megen tro på fiskeriet, så kommer det nemlig ikke igennem denne svære periode.

De problemer, man står over for, kræver en samlet politik. Det kræver ikke ordrig liberalisme, som hr. Erlendsson præsenterede os for.

Til sidst et par bemærkninger til hr. Fuglsang og hr. Sigsgaard, som begge berørte spørgsmålet om bankerne og renterne. Hr. Sigsgaard mente, at der var tale om en indirekte subsidiering af bankerne, og hr. Fuglsang, som i øvrigt havde meget forståelse for forslaget, talte om, at vi arbejder på bankernes betingelser. Jeg vil bede begge de to ordførere om at diskutere disse synspunkter med deres boligpolitiske ordfører, fordi det her er såmænd ikke så voldsomt forskelligt fra det, de to partier støtter i boligsektoren. Hr. Sigsgaard må ikke tro, at VS' boligpolitik f. eks. ikke er en støtte til profit. Det er det da også. Tror hr. Sigsgaard, at de entreprenører, der skal opføre de mange boliger, de almennyttige boliger, visse har foreslået, arbejder uden profit? Tror hr. Sigsgaard, at de banklån, som man skal bruge, og som jo også er inde i VS' forslag, er noget, der kører uden profit? Bestemt ikke. Jeg synes, at VS' boligpolitik og da også kommunisternes har været realistisk, fordi den har sagt: all right, vi kan ikke hente himlen ned på jorden i morgen, men livet skal leves alligevel. Lad os så prøve at komme igennem med noget, som baner vejen frem, men som måske ikke er ideelt. Jeg synes, det har været udmærket og realistisk, og jeg efterlyser den samme realisme, når vi diskuterer fiskeriets problemer.

Fiskeriministeren (Poul Dalsager):

Jeg vil gerne forsøge at svare på nogle af de spørgsmål, der er rettet til mig i den debat, som er foregået.

Hr. Søren B. Jørgensen spurgte, om jeg ville overveje at gå ind for en ordning, hvorefter disse låneordninger kan udvides til også at omfatte det kommende finansår.

Det er jo rigtigt, som hr. Søren B. Jørgensen nævnte det, at låneordningerne var etableret for indeværende finansår, og det er da en ting, som vi vel kan overveje, også på grund af den forsinkelse, der opstod, inden vi begyndte at effektuere disse lån. Jeg vil da meget gerne med udvalget diskutere muligheden for en sådan udvidelse af mulighederne for at optage lån efter denne ordning.

Hr. Karlskov Jensen stillede nogle spørgsmål, som han havde stillet i udvalget og ikke mente at have fået svar på. Hvis det må være tilladt mig at henvise hr. Karlskov Jensen til landbrugs- og fiskeriudvalgets bilag nr. 18 af 19. november 1975 og landbrugs- og fiskeriudvalgets bilag nr. 35 af 9. december 1975, så indeholder disse to bilag, som er svar fra mig til udvalget på de af hr. Karlskov Jensen rejste spørgsmål, præcise svar, som situationen var på det pågældende tidspunkt, nemlig om, hvorledes disse ordninger har virket, og hvordan det kunne lade sig gøre at administrere disse garantiordninger på en anden måde end den, man først havde opfattelsen af at de skulle administreres på. Jeg har altså til hr. Karlskov Jensen og til udvalget som helhed givet de svar, som hr. Karlskov Jensen efterlyser, men jeg vil da gerne følge svarene op, sådan at udvalget får en redegørelse for pr. dato, hvorledes ordningerne har virket.

Hr. Erlendsson var inde på problemet om fiskeriets konkurrenceevne i forhold til udlandet, og jeg tror ærligt og oprigtigt ikke, at det egentlig er fiskeriets problem, for det er netop en kendsgerning, at fiskeriet i samtlige lande, som jeg har kendskab til, har nøjagtig og præcis de samme problemer, som dansk fiskeri har. Hvis vi tager det alvorligste problem, det altafgørende problem, for dansk fiskeri, så er det prisen på fiskemel og fiskeolie og stort set ikke andet. Havde priserne på fiskemel og fiskeolie holdt sig i 1975, som de var i 1974, ville jeg gætte på, at vi end ikke havde haft en debat i folketinget om fiskeriets situation. Jeg tror altså ikke, det er korrekt, at det er på grund af den nedsatte konkurrenceevne, at fiskeriet har været i vanskeligheder.

Hr. Erlendsson, som jo trækker foden tungt efter sig i disse debatter, var igen inde på spørgsmålet om FAO og NEAFC og om, hvor den ansvarlige minister burde være på de pågældende tidspunkter. Det må jeg

[Fiskeriministeren.]

anmode om at hr. Erlendsson og fremskridtspartiet i øvrigt overlader til ministeren selv at vurdere. Det er ministerens egen afgørelse. Hvis hr. Erlendsson kunne påvise, at resultaterne ved NEAFC-konferencen var dårlige, at fiskeriministeriet ikke var i overensstemmelse med fiskerierorganisationerne, var det naturligvis en anden sag. Jeg har ved flere lejligheder forsøgt at præke ind i hovedet på hr. Erlendsson — jeg indrømmer, at det er en meget vanskelig sag at have sat sig for, men man må jo forsøge efter bedste evne — at hvis jeg havde været til stede på den NEAFC-konference, ville det have været i allerhøjeste grad usædvanligt, for dér deltager ikke ministre fra nogen af landene. Den delegation, som tager over, består af embedsmænd fra fiskeriministeriet suppleret op med sagkyndige folk, nemlig repræsentanter for fiskerierorganisationerne, som fungerer som rådgivere over for fiskeriministeriet og fiskeriministeriets embedsmænd. Fiskeriministeren er naturligvis i jævnlig kontakt med delegationen og afgiver sine instrukser om, hvordan delegationen skal stille sig til de forskellige forslag, som bliver forelagt på denne konference. Jeg har hermed endnu en gang forsøgt at forklare, hvordan den slags ting foregår, men om det er lykkedes at få hr. Erlendsson til at forstå det, tvivler jeg på. Jeg gør mig i hvert fald de hæderligste anstrengelser.

Jeg har også set rygtet om, at Storbritannien skulle omgås med tanken om en udvidelse af fiskerigrænserne, sådan som hr. Erlendsson nævnte det heroppefra. Jeg har nu den opfattelse, at jeg vil vente med at tage hatten op, til jeg ser manden. Det er givet, at det ville være meget beklageligt set fra et dansk synspunkt, om det skulle blive en realitet, særlig fordi dansk fiskeri for en meget stor del foregår inden for disse fiskerigrænser.

Om man kunne tænke sig, at England ville overholde EF-bestemmelserne og kun udvide fiskerigrænsen over for lande uden for EF, kan jeg ikke vide, men så ville vi jo i hvert fald i et vist omfang være anderledes stillet.

Hr. Svend Haugaard peger ganske rigtig på de følger, som en gennemførelse af forslaget om rentesikring ville få for andre forslag, ligesom jeg selv var inde på det. Jeg vil

gerne følge tankegangen op og sige, at præcis de samme følger kunne man forestille sig at en ændring af garantisystemet ville få, for så vidt angår andre garantiordninger af lignende karakter. Jeg vil naturligvis være parat til med udvalget, om det ønskes, at drøfte enhver form for lempelig administration af de ordninger, som er gennemført.

Hr. Arnfast stiller mig et spørgsmål, som er så tydeligt og konkret formuleret, at alle, også hr. Arnfast, ved, at det vil være helt umuligt lige så tydeligt og konkret at give et svar. Hr. Arnfast spørger mig nemlig, om det ville have ændret vilkårene, om kvoterne var fordelt gennem EF i modsætning til nu, hvor de er fordelt til de enkelte lande. Det er naturligvis helt umuligt for mig at sige, hvad der ville være sket, om disse kvoter var blevet fordelt gennem EF, gennem en samlet kvotering til EF-landene. Det har jeg ingen mulighed for at sige noget som helst om, men det foranlediger mig alligevel til at sige en bemærkning endnu en gang om kvoterne.

Selv om jeg har sagt det adskillige gange også her i folketinget, er det, ligesom der stadig væk hersker den opfattelse, at de internationale kvoteringer har været årsagen til fiskeriets krise. Det er i bund og grund en urigtig opfattelse. Dansk fiskeri havde i hvert fald pr. 30. september 1975 fisket flere fisk, end det gjorde i 1974, der var et økonomisk rekordår for fiskeriet. Jeg har ikke de endelige tal for 1975, men jeg skulle dog tage meget fejl, om ikke man også for hele 1975 på trods af kvoteringer, på trods af fiskestop, i det mindste har fisket det samme kvantum som i 1974. Men til ganske andre priser. Det er altså ikke fangsternes størrelse, der har været fiskeriets problem, det er priserne højde, og disse priser er internationalt bestemt af en lang række forhold, som hverken fremskridtspartiet eller folketinget eller regeringen har nogen indflydelse på, nemlig spørgsmålet om proteinpriser i den vestlige verden.

Det er derfor, jeg måske kan give udtryk for en lille smule optimisme, idet disse fiskepriser nu er forsigtigt på vej opad, hvilket betyder, at der bliver større indtægter også til fiskerne. Og i og med at fiskerne får større indtægter ved industrifiskeriet, har vi nok stort set løst en lang række af de problemer, vi har i dansk fiskeri, og det er også

[Fiskeriministeren.]

det eneste, der kan løse dem. Det er hverken et spørgsmål om indkomstskat eller om andre patentløsninger, som er foreslået fra forskellig side.

Hr. Maigaard, som er ordfører for forslagsstillerne, siger, at de øjeblikkelige vanskeligheder kun er en begyndelse, og at disse vanskeligheder vil blive tidoblet, når havretskonferencen er forbi. Det kan man frygte, men man har nu altså også lov at håbe, at det ikke går så galt, som ordføreren for forslagsstillerne siger. For hvordan det end går med denne havretskonference, så vil resultatet for Danmark afhænge af, hvilke fiskerimuligheder der bliver selv efter udvidelsen til de 200 sømils økonomiske zoner, og hvilket resultat der kommer af EFs forhandlinger om det fælles EF-fiskerihav, som jo eksisterer i henhold til Romtraktaten. Jeg håber altså på, at de forhandlinger, som er i gang, og som vi skal føre i 1976, vil resultere i, at vi får nogle muligheder også for dansk fiskeri fremover. Det har naturligvis intet som helst at gøre med, hvad fremskridtspartiet går rundt og forestiller sig. Fremskridtspartiet har jo sagt, at vi skal udvide vore fiskerigrænser, og vi skal bare lade fiskerne fiske løs, som om Danmark med de muligheder, vi har, hvis man kigger på et verdenskort eller et Europakort, havde nogen som helst chance for at kunne gennemtrumfe noget som helst, som vi ikke fik tilslutning til andre steder fra.

Hr. Maigaard sagde i slutningen af sit indlæg, at fiskeriministeren var tung og svær at flytte rundt med. Det ved jeg såmænd ikke. Da bankerne og sparekasserne viste sig at være enige med hr. Maigaard, eller omvendt, om, at disse ordninger ikke kunne fungere, så lod fiskeriministeren sig altså flytte rundt med og fik en forhandling i gang, der løste de problemer, der kunne være. Der lod fiskeriministeren sig altså flytte, men jeg skal da ikke lægge skjul på den opfattelse, jeg har, at det er ikke, fordi enhver foxterrier gør, man skal flytte benene så hurtigt, som nogle måske synes man skulle.

Formanden:

Vi går nu til anden omgang, og jeg henstiller til ordførerne, at man koncentrerer udtalelserne om de forslag, der ligger på

bordet. Vi har jo for nylig haft en almindelig fiskeridebat i tinget.

(Kort bemærkning).

Karlskov Jensen (V):

Jeg forstår, at jeg har overset, at der under den almindelige del i landbrugs- og fiskeriudvalget er kommet et svar på mit spørgsmål. Det beklager jeg at jeg ikke har været opmærksom på.

Jeg vil så samtidig gerne sige i forbindelse med det tilsagn, fiskeriministeren nu gav om at se velvilligt på spørgsmålet om en forlængelse af disse statsgarantiordninger, at det vil vi også gøre, og det vender vi så tilbage til i udvalget.

Endelig vil jeg gerne vende tilbage til det andet spørgsmål under et samråd i udvalget.

Erlendsson (FP):

En førstebehandling er jo en diskussion om principper, og derfor har det ikke kunnet undgås, at vi er kommet ind på principperne om erhvervsstøtteordning, også når det gælder disse lovforslag.

Jeg vil gerne sige først, at SF's interesse og omsorg for fiskerne er typisk for et socialistparti, der mere end noget andet har lagt erhvervene for had, som til enhver tid taler imod profit, som egentlig kun betyder fortjeneste, men som SF sammen med de andre socialistiske partier her i tinget har gjort til noget samfundsskadeligt, fordi man ønsker at få enhver form for private og selvstændige erhverv nedlagt og i stedet vil fremme statsfinansiering og statens overtagelse af al form for erhvervsvirksomhed. Det er de socialistiske partiers endelige mål.

Når man ved skatteplyndring derefter har fået et erhverv eller nogle virksomheder lagt ned, så rækker man dem nogle krykker, så de kan humpe videre et stykke tid endnu. Det er det, man prøver på at gøre med love af denne karakter. Det er vi imod, og vi vil ikke gå ind for en lovgivning, der viderefører en gal erhvervs politik i stedet for den, landet har brug for. Derfor er vi heldigvis heller ikke med i noget forlig, som man har bundet sig til, og som jeg ser at forligspartierne stadig væk er utilfredse med. De må dog alligevel gå med.

Jeg kan være enig med hr. Maigaard i, at vi skal have en samlet politik, det kræver

[Erlendsson.]

hr. Maigaard, men dette forslag er et stykke lapperi ligesom det meste af det, dette folke-ting får at se, når det gælder økonomiske spørgsmål.

Hr. Maigaard opererer også med den tanke, som fiskerne selv naturligvis ikke har kunnet tilslutte sig, at alt fiskeri kan gå over på konsumfiskeriet. Har hr. Maigaard ikke opdaget, at der også findes kvoter for konsumfiskeriet? Det vil sige, at dobbelt så mange så skulle dele de kvoter, som ikke bliver større, men åbenbart skal gøres endnu mindre, når det gælder dette fiskeri. Tror man, at man kan være konkurrencedygtig, hvis der skal dobbelt så mange både ud at fiske den samme portion konsumfisk eller en mindre portion?

Det er ikke rigtigt, at fiskeriet altid har haft små indtægter. Fiskeriet har til tider haft meget store indtægter, men det er altid gået ned igen. Det er gået op, og det er gået ned. Alle fiskere ved, at det er et konjunkturfølsomt erhverv. Derfor er det dobbelt vigtigt, hvis det skal bevares som et privat erhverv, at man går bort fra skatteplyndringen. Det er det, som hele sagen drejer sig om. Man må give erhvervene likviditet. Det gør man ikke ved at plyndre dem, når de har medgang, og derefter række dem krykker, når de kommer i vanskeligheder.

Til fiskeriministeren vil jeg gerne sige, at et af de punkter, hvorpå regeringen kan støtte de danske fiskere, er ved at få fjernet de nationale støtteordninger i andre lande, ikke ved at indføre en national støtteordning i Danmark. Vort mål — det er fremskridtspartiets mål, og det er også tidligere erklæret at være regeringens mål — er at lette fiskeriets konkurrencevilkår ved at fjerne alle nationale støtteordninger inden for EF.

At priser og omkostninger ikke skulle have noget med hinanden at gøre, når det gælder et erhvervs overlevelse, er også et falsum. Det er ganske klart, at priser og omkostninger er to sider af den samme sag, og den største omkostning, også fiskeriet har, er indkomstkatten. Ved at mildne den eller helst fjerne den, som vi gerne vil, gør man erhvervet konkurrencedygtigt. Så ville det også kunne tage en situation, hvor fiske- melspriserne gik ned, men det kan man naturligvis ikke, når ens overskud fra det fore-

gående år er fjernet på grund af en urimelig beskatning og der stadig lægges store omkostninger på fiskeriet.

Fiskeriministeren siger, at han vil vente med at tage hatten op, til situationen kommer, eventuelt fra England. Hvorfor ikke forberede en taktik over for en situation, der desværre ikke er helt usandsynlig? Det gør de erhvervsvirksomheder, som vil overleve. Det er en betingelse for deres overlevelse.

Sigsgaard (VS):

Nogle burde en gang imellem tage fat på fremskridtspartiets mirakelkurereri, som de præsenterer os for nogle gange om dagen efterhånden fra talerstolen her, hvor man prøver at lave et illusionsmageri og bilde folk ind, at hvis bare man sætter indkomstskatten ned, så er alle mulige problemer løst. Der er ikke noget, der hedder overfiskning, der er ikke noget, der hedder, at fiskebestanden er ved at uddø rundt omkring i vores farvande, der er ikke noget, der hedder, at de meget svingende priser udgør et stort problem. Nej, bare man sætter skatten ned, så er alle problemer løst.

Jeg har lyst til bare at gøre en enkelt bemærkning til det. Det lyder, som om hr. Erlendsson og andre ikke er klar over, at netop fiskerne er meget, meget hårdt ramt af det, vi kunne kalde arbejdsulykker eller nedslidning under arbejdet. Der findes kun få andre erhvervsgrupper, hvor så mange i så ung en alder er fuldstændig fysisk nedslidte. Og da er situationen der, hvor de skal have noget for de skatter, som er betalt. Men hr. Erlendsson og hans parti prædiker fuldstændig hæmningsløst: bare ned med skatterne, bare ned med de sociale ydelser, og antyder, at mange modtager invalidepen- sion uden at være berettiget dertil, og man vil begrænse antallet af modtagere af den type pension. Dette bare for at antyde, hvad det er for illusionsmageri, vi hører gang på gang fra fremskridtspartiets side. Det er alt for tit, at man ligesom ikke orker at tage tråden op, mere fordi man efterhånden har gjort det så mange gange, og fremskridtspartiet bliver bare ved med at spille den plade.

Jeg bad egentlig om ordet for at knytte et par bemærkninger til det, hr. Maigaard sagde før. Han sagde, at lovforslagene her skulle være et bidrag til en samlet fiskeripo-

[Sigsgaard.]

litik, som også han erkendte at der var brug for. Jeg tror ikke på, at man kan tilvejebringe en samlet fiskeripolitik ved, at SF den ene dag kommer med et eller to forslag, og så kommer fremskridtspartiet måske den anden dag, og så kommer regeringen den tredje dag, og så lægger man det hele sammen, og så bliver det til en samlet fiskeripolitik. Hvis man skal kunne vurdere lovforslagene, og hvis SF har tanker om en samlet fiskeripolitik, så må SF antyde over for os andre, hvad det skulle være for en samlet fiskeripolitik, og hvordan de her små detaljeforslag indgår i denne samlede fiskeripolitik. For ellers må jeg på det ene punkt være enig med hr. Erlendsson: det er lapperier, det, vi præsenteres for her.

Så fik jeg og hr. Fuglsang det gode råd, at vi skulle tale med vores boligordførere. Jeg kan sige, at jeg talte meget grundigt med VS' boligordfører, inden jeg gik ned i salen her i dag, og når hr. Maigaard siger, at VS på boligområdet i høj grad støtter eller fremmer forslag, der vil øge profitten, så vil jeg sige: ja, naturligvis, de forslag, vi fremsætter, som skulle sætte boligbyggeriet i vejret, betyder selvfølgelig, at diverse firmaer sættes i gang med at arbejde, entreprenørfirmaer, håndværksfirmaer osv. Det kommer man ikke uden om i et kapitalistisk samfund, det er der ingen af os der kommer uden om, men derfra og til at yde direkte tilskud til dele af kapitalen synes jeg der er et langt stykke, og derfra og til at støtte bankerne i at opretholde deres rentemarginal, som jeg mener man gør her, er der et særdeles langt stykke. Hvis ikke staten giver tilskud, som reducerer prisen på bankernes penge, så må bankerne selv sætte prisen ned, det vil sige sætte renten ned, hvis de vil af med deres penge, og det er jo det, de lever af, de vil af med deres penge, de skal leve af at låne penge ud. SF's forslag hjælper bankerne til at opretholde deres høje udlånsrente. Jo mere rentetilskud, der gives, jo højere bliver renteniveauet, og jo større bliver behovet for endnu større rentetilskud. Det er den onde cirkel, der også er i det.

Rentetilskudsordningen er ikke ideel i boligbyggeriet, men dér drejer det sig dog om almenyttige selskaber, og det gør det ligestem lidt mere acceptabelt. Men her dre-

jer det sig om private erhvervsvirksomheder, der skal støttes, og når så støtten oven i købet til en vis grad bliver en støtte til bankerne, må jeg altså sige, at vi i VS slet ikke kan forsvare at være med.

Ordføreren for forslagsstillerne (Maigaard) (SF):

Jeg har fire korte bemærkninger, og jeg tror, jeg vil svare hr. Sigsgaard først.

Med hensyn til ønsket om en samlet politik for fiskeriområdet vil jeg lade min ordførtale uden fiskeridebatten tilgå hr. Sigsgaard. Den har VS' boligordfører vistnok glemt at informere hr. Sigsgaard om. Dernæst skal jeg foreslå hr. Sigsgaard, at man prøver at regne igennem i VS, hvor mange penge bankerne ville tjene, hvis VS' boligpolitik blev ført igennem. Jeg vil godt hjælpe med det, men det er ikke små beløb, der er tale om. De nuancer, hr. Sigsgaard stiller op, er meget, meget små, og jeg tror ikke, at man i bankerne ville være opmærksomme på dem. Man ville givetvis sige, at hvis man gennemførte VS' boligpolitik, så ville der være ganske store penge at hente dér også for bankerne. Det er helt indlysende.

Så synes jeg, det er fremgået klart af ministerens svar, at hvis vi sammenligner den position, han indtog i september, da vi forhandlede disse problemer første gang, og så den position, han indtager i dag, så fremgår det af hans egne ord, at han er flyttet i kraft af den kritik, han har været udsat for. Jeg synes, det er meget, meget udmærket, at vi har fået flyttet ham et nøk, og det skal konstateres. Det skal konstateres, fordi den socialdemokratiske ordfører jo har fået et tilsagn om, at ministeren vil søge de gældende ordninger forlænget. På denne baggrund tør jeg godt spå, at tabskautionen er på vej ud, at ministeren bliver flyttet endnu et nøk og vi får endnu et resultat. Det synes jeg er udmærket.

Og så skal jeg melde mig blandt de mange, som vil sige, at fiskeriets problemer, som er store, og som bliver større, ikke løses ved fremskridtspartiets lidt livstrætte foredrag. Det er politik, det er handling, det er initiativ, der skal til, og vi har stadig ikke fået åbenbaret, hvori fremskridtspartiets initiativ, handling, politik ligger.

Fiskeriministeren (Poul Dalsager):

Jeg vil gerne sige til hr. Erlendsson, at det er svært at forberede en taktik med hensyn til en eventuel mulighed for udvidelse af en fiskerigrænse, som vil være i strid både med folkeretten og med EF-retten. Derfor har jeg sagt, som jeg har sagt, at jeg vil indtil videre tro, at England vil undlade at foretage en sådan handling.

Jeg er enig med hr. Maigaard i, at man naturligvis skal lade sig flytte af berettiget kritik, det vil jeg også til enhver tid være parat til. Samtidig vil jeg gerne sige, når hr. Maigaard ønsker en samlet politik for fiskeriet, at jeg tror ikke, man får en samlet fiskeripolitik ved et hjemmestrikket husflidsarbejde i den socialistiske gruppe. Det kræver den forberedelse, som foregår i den fiskerikommission, jeg har nedsat.

(Kort bemærkning).

Erlendsson (FP):

Jeg vil bare sige til hr. Sigsgaard, at jeg tror, jeg kender mere til fiskerne og deres brug for invalidepension, end han gør, efter at jeg har haft 30 års virksomhed som læge i en fiskerby, Frederikshavn.

Men så kan jeg på den anden side give hr. Maigaard ret i, da han nu har givet mig ret på et enkelt punkt — jeg ville nu gøre det alligevel — at dette er en støtte til bankerne, og det ønsker vi heller ikke. De skal have lov til at tage den fulde risiko af de lån, de giver, og de skal ikke have støtte på den måde.

Endelig vil jeg sige til fiskeriministeren, at det kan være svært at forberede en taktik, men det kan være nyttigt, og erhvervene gør det, hvis de vil overleve. Det vil jeg også anbefale at fiskeriministeren gør, hvis han ønsker at gøre noget for fiskerierhvervet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om sikring af havekolonier [af Poul Dam m. fl.].

(Andre selvst. forslag nr. XXXIII. Fremsat 19/11 75).

Forslaget sattes til forhandling.

Miljøministeren (Helge Nielsen):

Indledningsvis vil jeg gerne sige, at jeg er enig i den grundholdning, som forslaget er udtryk for. Jeg modtager derfor gerne en opfordring fra tinget til at overveje, hvorledes eksisterende havekolonier kan sikres mod nedlæggelse og oprettelse af nye havekolonier lettes.

På forhånd mener jeg ikke, at det vil nødvendiggøre et særligt lovforslag, men at en mere effektiv udnyttelse af den gældende planlægningslovgivning vil være tilstrækkelig.

I den redegørelse om landsplanlægning, som jeg gav tinget den 12. juni sidste år, berørte jeg forskellige sider af friluftslivets problemer. På baggrund af den positive holdning, som — efter at redegørelsen var blevet gentaget — kom til udtryk under debatten herom den 12. november, har vi i miljøministeriet påbegyndt en gennemgang af de vigtigste problemer omkring friluftslivet. Tanken med gennemgangen er at få en samlet fremstilling af de væsentligste af friluftslivets forhold, som vil kunne danne grundlag for det videre arbejde og for at vurdere, hvilke initiativer der er behov for. Vi vil søge at belyse de planlægningsmæssige og økonomiske spørgsmål, som rejser sig.

Jeg håber, at jeg i dette års redegørelse for landsplanlægningen kan tage en række af friluftslivets problemer op, ligesom jeg vil holde udvalget om fysisk planlægning orienteret om resultatet af arbejdet.

Kolonihaverne er et væsentligt led i de samlede fritidsaktiviteter, og problemerne med dem må derfor ses i sammenhæng med de øvrige problemer for friluftslivet.

I en årrække er der investeret meget store ressourcer i sommerhuse, medens andre ferie- og fritidsaktiviteter har stået i baggrunden. Alligevel er sommerhusene vel næppe grundlag for ferie og fritid for mere end 10-15 pct. af befolkningen. Derfor mener jeg, at